

Årsrapport for Finansnæringens autorisasjonsordninger 2014

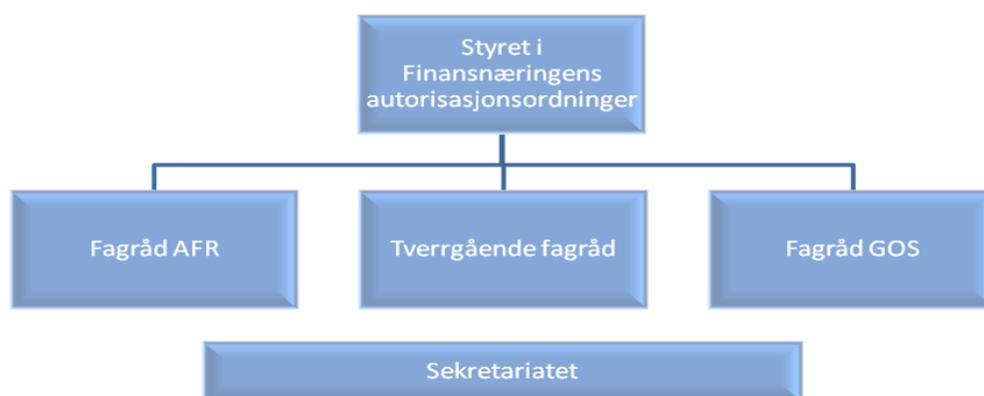
Innhold

Årsrapport for Finansnæringens autorisasjonsordninger 2014.....	1
Organisering og økonomi.....	2
Styrets arbeid.....	2
Økonomi.....	3
Viktige hendelser i 2014:	3
Samordning og samordningsgevinster	4
Autorisasjonsordningen for finansielle rådgivere - AFR	4
Status	4
AFR: fem år i 2014.....	4
Prøvegjennomføring	5
Oppfølging av autoriserte finansielle rådgivere.....	5
Godkjenningsordningen for selgere og rådgivere i skadeforsikring - GOS.....	5
Status	5
Prøvegjennomføring	5
Praktiske prøver - to former	6
Autorisasjonsordningene i forsikring (AIF)	6
Internkontroll, tilsyn og regelverkssaker	6
Rapportering fra bedriftene.....	6
Tilsyn	7
Regelverkssaker	7
Kommunikasjon og samlinger	8
Ny strategi 2015 - 2018 for FinAut.....	8

Organisering og økonomi

Finansnæringens autorisasjonsordninger ble etablert 1.1.2014 som en konsekvens av arbeidet med å samordne næringens ulike autorisasjons- og godkjenningsordninger. Fra dette tidspunktet har ordningene hatt felles styringsstruktur:

Finans Norge og Verdipapirfondenes forening er eiere av Finansnæringens autorisasjonsordninger. Styrets og fagrådenes sammensetning finnes her: <http://www.finaut.no/organisering/>. Det samme gjør de ulike organenes mandater.

Styrets arbeid

Styret for Finansnæringens autorisasjonsordninger overtok etter styret for Autorisasjonsordningen for finansielle rådgivere, og en egen styringsgruppe for samordning som var nedsatt av Finans Norge. Styrets hovedoppgave er: "å videreutvikle ordningene, sikre deres relevans for kundene og ivareta deres legitimitet og troverdighet."

Premissene for styrets arbeid har vært:

- Samordning skal skje på de punkter hvor det er faglig fornuftig og ønskelig
- Felles fagplaner legger listen i næringen, samtidig som den enkelte virksomhet står fritt når det gjelder kompetanseutvikling
- Den enkelte bedrift velger selv hvilke ordninger den ønsker å slutte seg til og betaler kun for de ordninger de deltar i
- Det arbeides etter "dugnadsmetoden", fordi dette virker kalibrerende, bidrar til erfaringsutveksling på tvers av bedrifter og sikrer løsninger som er kundenære og relevante
- Viktigste suksessfaktor internt i næringen er faglig og praktisk videreutvikling som ivaretar både den enkelte ordnings særpreg og behovet for å se ordningene under ett

I 2014 har arbeidet i Finansnæringens autorisasjonsordninger vært preget av:

- Etablering av GOS som nasjonal ordning
- Gjennomføring av samordningstiltak
- Drift, kvalitetssikring og videreutvikling av to ordninger med svært ulike ståsteder
- Videreutvikling av nye kompetansestandarder i kreditt og personforsikring
- Arbeid med ny strategi for Finansnæringens autorisasjonsordninger
- Løpende kommunikasjon med FinAuts medlemmer og interessenter
- En viss overvåking av regelverksutviklingen når det gjelder krav til kompetanse og forbrukerbeskyttelse

Økonomi

Virksomheten finansieres av de bedriftene som er tilsluttet de ulike ordningene. Disse betaler en årlig bedriftskontingent til den enkelte ordning, samt et årlig gebyr for hver person i bedriften som enten er autorisert/godkjent eller som er meldt inn for å avlegge prøvene. Innkreving av kontingent og gebyrer skjer på grunnlag av satser vedtatt av styret.

Det er et prinsipp i virksomheten at hver ordning skal drives i balanse og at bedriftene betaler for den/de ordninger de har knyttet seg til.

Kontingent og gebyrer er for 2014 inntektsført med kr. 9 916 546. I tillegg kommer andre inntekter på kr. 1 051 135. Etter finansinntekter på kr. 68 200 har virksomheten et samlet årsresultat på kr. 979 584. Fordi GOS hadde sitt første hele driftsår som en nasjonal ordning i 2014, har oppstartskostnader og ressursbruk fra sekretariatets side ført til at denne ordningen isolert fikk et negativt resultat. Dette søkes dekket inn igjen i 2015. AFR-bedriftene får tilbakeført sin andel av overskuddet i forbindelse med faktureringer for 2015.

Viktige hendelser i 2014

Januar	AFR publiserer fagplan for oppdateringer 2014
Mars	Generalforsamling etableres med eierorganisasjonene Finans Norge og Verdipapirfondenes forening. Første generalforsamling avholdes 7. april
April	AFR markerer sitt 5 års jubileum gjennom aktiviteter for autoriserte finansielle rådgivere
Mai	Tverrgående fagråd etableres
Juni	Samtalen, en elektronisk prøve for vurdering av etisk dilemma lanseres
	Fagplanene for Kreditt og Personforsikring for privatmarkedet publiseres
	Kontaktmøter avholdes med Finanstilsynet, Forbrukerrådet, Finansforbundet og Finansklagenemnda
	Temasamling for bedriftsansvarlige "God rådgivningsskikk" 12. juni
September	Utviklingsseminar for alle medlemmer i råd og organer i FinAut
November	En autorisert finansiell rådgiver gis advarsel grunnet brudd på god rådgivningsskikk, saken er publisert under www. autorisasjonsordningen.no/presse/pressemeldinger
Desember	Tverrgående fagråd godkjenner et elektronisk simuleringsprogram som grunnlag for gjennomføring praktisk prøve i GOS

Samordning og samordningsgevinster

Rundt 4000 kandidater er innmeldt både i AFR og GOS. Både disse kandidatene og bedriftene deres har gjennom året fått glede av økte samordningsgevinster på flere områder.

Den faglige bærebjelken i ordningene er tverrgående emner som består av felles generelt regelverk, etikk og god rådgivningsskikk. Kandidatenes kompetanse i disse emnene testes kun én gang.

Bedriftene har administrative og økonomiske gevinster av samordning gjennom:

- felles register og administrasjonssystem
- rabatt for kandidater som er innmeldt i begge ordninger
- like opplegg for internkontroll og rapporteringer
- felles tverrgående emner med fritak mellom ordninger

Arbeidet med et samordnet regelverk for ordningen ble startet i 2014 og slutføres i 1. kvartal 2015.

Autorisasjonsordningen for finansielle rådgivere - AFR

Status

Status ved årets slutt	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Antall tilsluttede bedrifter*	135	138	133	136	134	135
Antall innmeldte kandidater	5287	7332	8127	8219	8391	8183
Antall autoriserte finansielle rådgivere	583	3112	5666	6393	6604	6318

*for oppdatert oversikt over tilsluttede bedrifter, se AFRs hjemmesider <http://www.autorisasjonsordningen.no>

Nye tilsluttede bedrifter i 2014: Lyberg & Partnere (24. oktober), Castelar Corporate Finance AS (4. november) og Forvaltningshuset AS (15. desember).

Andre endringer:

- Finanssenteret AS endret navn til Kraft Finans AS den 18. august 2014.
- Navigea Securities AS sitt medlemskap i AFR er opphørt. Begrunnelsen er Finanstilsynets vedtak om tilbakekall av tillatelsen til å yte inverteringstjenester den 20.06.2014.
- Sparebanken Sør og Sparebanken Pluss fusjonerte 1. januar 2014 under navnet Sparebanken Sør.

AFR: fem år i 2014

AFR markerte sitt fem års jubileum i 2014 og er en ordning som har "satt seg". Hovedoppgaven i 2014 har vært å sikre fortsatt høy faglig standard, oppdatering av kompetanse og gode rutiner i bedriftene mht. kvalitetssikring av at kundemøter gjennomføres etter reglene for god rådgivningsskikk.

Prøvegjennomføring

Det er gjennomført 611 kunnskapsprøver i AFR i 2014 med en beståttprosent på 57 %. Dette er en nedgang fra året før. Fagrådet har konkludert med at fagemnet personlig økonomi har lavere score blant kandidatene i 2014 enn tidligere, mens fagemnene finansmarkeder og makroøkonomi har forbedret score. En av årsakene antas å være endring i kompetanseprofil hos kandidater som autoriseres.

Det er avholdt 442 praktiske prøver i 2014. Beståttprosenten her er 86 %. Fra høsten 2014 ble den praktiske prøven rendyrket til kun å omfatte rollespill. Diskusjon av etisk dilemma ble løftet ut og erstattet med "Samtalen", en elektronisk prøve i vurdering av et etisk dilemma. Det er dermed fra 31.12.2014 tre autorisasjonskrav i tillegg til praksiskravet for å bli autorisert.

Oppfølging av autoriserte finansielle rådgivere

Fagplan for oppdatering av kompetanse ble publisert for fjerde gang i januar 2014.

Autoriserte som ikke gjennomfører oppdatering i sin bedrift, blir fjernet fra det offentlige registeret, og deres autorisasjon blir satt til hvilende. Denne gruppen utgjør ved utgangen av 2014 omlag 400 rådgivere. Ved senere dokumentert oppdatering får de igjen sin autorisasjon aktivert.

Et satsningsområde for AFR i 2014 har vært å få bedriftene til å etablere gode rutiner for etterlevelse av god rådgivningsskikk i kundemøter. Bedriftene skal også sørge for at brudd på god rådgivningsskikk avdekkes og behandles. Det ble avholdt eget temaseminar for bedriftene i juni.

Godkjenningsordningen for selgere og rådgivere i skadeforsikring - GOS

Status

Status ved årets slutt	2014
Antall tilsluttede bedrifter	14
Antall innmeldte kandidater	7 806
Antall godkjente i skadeforsikring	3 977

Prøvegjennomføring

GOS er fremdeles i en oppbyggingsfase. I løpet av 2014 ble kandidater fra tilsluttede selskaper meldt inn i ordningen. De fleste av disse er tidligere godkjente i bedriftsinterne ordninger og skal innen 1. mai 2016 bestå en kunnskapsprøve i tverrgående emner for å beholde sin godkjenning.

Status for tidligere internt sertifiserte i skadeforsikring per 31.12.2014:

- 598 kandidater har bestått kunnskapsprøven i tverrgående emner og har dermed fått nasjonal godkjenning
- 887 AFR-autoriserte har gjennom AFRs obligatoriske oppdateringsopplegg fått nasjonal godkjenning

Det er fremdeles ca 2.500 kandidater som er sertifisert i interne ordninger og som må bestå kunnskapsprøven i tverrgående emner før overgangsperioden utløper 1. mai 2016.

Nye kandidater må bestå en kunnskapsprøve og en praktisk prøve for å få sitt godkjentstempel. Etikkprøven "Samtalen" innføres som et tredje krav i GOS i løpet av 2015.

Det er i 2014 gjennomført 1.360 kunnskapsprøver med en beståttprosent på 78 %.

Praktiske prøver - to former

I GOS kan selskapene velge mellom å gjennomføre praktisk prøve som rollespill med sensorer eller benytte et godkjent simuleringsprogram. Tid for gjennomføring av praktisk prøve er totalt 60 minutter inkludert pauser uansett metode.

Det er gjennomført 106 praktiske prøver i form av rollespill i 2014. Beståttprosenten på disse er 86 %.

I desember 2014 godkjente det tverrgående fagrådet en simuleringsmodell for praktisk prøve. Sekretariat skal sikre at kandidater som gjennomfører simuleringsprogrammet bedømmes etter samme prinsipper og på samme nivå som ved rollespill.

GOS fagråd vil publisere sin første oppdateringsfagplan primo 2015 med krav til oppdateringer, herunder trening i etisk dilemma.

Autorisasjonsordningene i forsikring (AIF)

Grunnlaget for å søke autorisasjon som forsikringsrådgiver eller skadebehandlingskonsulent er eksamener fra BI, totalt ca 30 sp. med oppnådd karakter C eller bedre samt 3 års praksis. 40 – 50 kandidater søker hvert år autorisasjon som forsikringsrådgiver ("Ting privat/bedrift eller person").

Fra 1. januar 2015 innføres praktisk prøve som erstatter kravet til tre års praksis. Det skal videre innføres krav til oppdateringer og trening i etisk dilemma for autoriserte. Som ledd i samordningsarbeidet vil styret sammen med bedriftene og BI se på langsiktig ambisjonsnivå for disse ordningene.

Internkontroll, tilsyn og regelverkssaker

Rapportering fra bedriftene

I AFR ble internkontrollrapportering fra bedriftene gjennomført for femte gang i 2014. I GOS blir internkontrollskjema for 2014 innhentet for første gang i 2015.

Rapporteringen fra AFR for 2013 viste at:

- Årlig tilskudd av nye planlagte autoriserte ser ut til å ha stabilisert seg på rundt 10 % av antallet autoriserte
- To tredjedeler av de tilsluttede bedriftene i AFR har også kandidater i GOS. Det totale antallet utgjør omlag halvparten av kandidater/autoriserte i AFR
- Bedriftene har meget god kontroll med avvikling av autorisasjonsprøver

- Det avdekkes et fåtall ”mindre brudd på god rådgivningsskikk”
- De fleste bedrifter ser ut til å ha gode rutiner dette på dette området, men kun fire bedrifter har rapportert om slike brudd
- Rutiner for gjennomføring av årlig kunnskapsoppdatering har kommet på plass i de fleste bedrifter

Tilsyn

Det er gjennomført tilsyn med kunnskapsprøver i AFR og GOS, både prøver i Folkeuniversitetets testsentre og internt i bedriftene. Utvalget av prøvegjennomføringer som underlegges tilsyn er dels et representativt utvalg og dels utplukk på grunnlag av statistikker for prøvegjennomføringer og resultater. Det er jevnt over gode rutiner for gjennomføring av kunnskapsprøver. Enkelte mindre avvik er fulgt opp administrativt.

Ved ett tilsyn i ble det avdekket alvorlige avvik i en GOS bedrift når det gjelder tilrettelegging av opplæring og forberedelser til prøvene. Saken ble behandlet i FinAuts styre og fulgt opp overfor bedriften.

Det er gjennomført tilsyn med praktiske prøver. Ved ett tilsyn var det uenighet med sensors vurderinger og sensor ble i samråd med bedriften tatt ut av sensorkorpset for en periode. Enkelte mindre avvik er fulgt opp administrativt.

Regelverkssaker i 2014

Saker	Antall	Resultat
§ 3 - 6 a) Klage på kunnskapsprøver	11	5 kandidater fikk innviglet ett nytt forsøk 6 klager ble avslått
§ 3 - 6 c) Klage på praktisk prøve	1	Avslått
§ 3 - 1 h) Søknad om et fjerde forsøk	1	Innvilget
§ 3 - 1 i) Nye forsøk etter to år	23	Innvilget
§ 3 - 8 Brudd på God rådgivningsskikk	1	Rådgiveren ble gitt en advarsel. Saken er publisert her: http://www.autorisasjonsordningen.no/presse/pressemeldinger/advarsel-fra-afr/

Kommunikasjon og samlinger

Nyhetsbrev sendes ut kvartalsvis i FinAut. Det sendes også ut informasjon og nyhetsbrev ved behov til bedriftsansvarlige eller kandidater i den enkelte ordning. Forøvrig har alle deltakere i ordningen tilgang til oppslagstavle der aktuell informasjon og nyheter formidles.

Kontaktmøter avholdes jevnlig og minimum årlig med Finanstilsynet, Forbrukerrådet, Finansforbundet, Finansklagenemnda og andre interessenter.

Det er avholdt 4 sensorkurs, to i hver ordning, samt ett sensornettverk i AFR. Sekretariatet har også deltatt på interne sensorsamlinger i bedriftene. Det er gjennomført en felles samling for bedriftsansvarlige i juni, kombinert med en workshop for etablering av bedriftsinterne rutiner for behandling av avvik og brudd på god rådgivningsskikk. I GOS er det avholdt en felles samling for bedriftsansvarlige i oktober.

Ny strategi 2015 - 2018 for FinAut

Utvikling av ny strategi for FinAut har vært et hovedområde for styrets arbeid i 2014.

2. september 2014 ble det avholdt et utviklingsseminar for alle medlemmer i FinAut's organer. Aktuelle presentasjoner fra Finanstilsynet, tilsluttede bedrifter om teknologiutvikling og kompetanseutvikling og Sveriges forsikringsordning InsureSec, ga forsamlingen verdifulle innspill. I seminaret jobbet deltakerne i grupper med analyse av ordningenes styrker og svakheter, muligheter og utfordringer. Dette er tatt med i det videre strategiarbeidet.

Høsten 2014 definerte styret 6 viktige drivere for fremtidig virksomhet i FinAut, disse er:

1. Regelverksutviklingen
Kommentar: Den pågående regelverksutviklingen berører i økende grad finansnæringens rådgivningskompetanse og dokumentasjon av kompetanse og vil være en hoveddriver for autorisasjons- og godkjenningsordninger
2. Kunders behov og omgivelsenes forventninger
3. De tilsluttede bedrifters ønsker og behov
4. Teknologisk utvikling
5. Internasjonalisering
6. Eiernes strategier

Slutføring av strategien vil bli gjennomført første kvartal 2015.